

Культура Середньовіччя

Підготував студент
групи Ф-21
Тершівський
Віктор

Середньовічна культура

Яскравий відтінок культури, характерний для періоду Середньовіччя. Охоплює передусім, але не виключно, європейську культуру.

Культури інших ареалів, хоч і розвивалися у межах часткової чи повної відособленості, несуть ті ж тенденції, що й європейська

Культура Середньовіччя

охоплює майже тисячоліття
від падіння Римської імперії
до Нового часу(5-16 ст.).

Культура Середньовіччя

Культуру Середньовіччя
можна поділити на культуру
Візантії і культуру Західної
Європи

Візантійська культура

Культура переважно християнська, сутність і сила християнського середньовіччя полягала в тому, що саме життя не було відділене від релігії. Православ'я було головним і визначальним фактором цілісності держави.

Європейська культура

Раннє Середньовіччя

У стилі одягу періоду раннього Середньовіччя лежить стиль, що залишився європейцям від періоду великого переселення народу, примітивне взуття та обмотки для штанів. Довгі й короткі туніки, що надягають одна на одну, плащі — від шкір до зшитих шматків тканини, сколених, пов'язаних, прошнурованих, Зоїн. Це хутрянні та шкірянні плащі, шкірянні та кістяні елементи захисного обробкою і без. Штани: короткі, до колін, довгі, прикріплені обмотками до литок і заправлені в шкірянні панчохи або взуття — постоли.

Пізніше Середньовіччя

Період панування церкви визначив спосіб життя середньовічної людини, соціальні кордони суспільства і естетичне кредо. Хрестові походи (1095–1270) супроводжували вплив східної моди на європейську. Уніфікація, продиктована бідністю і примітивністю виробництва, заповнюється гонитвою за обсягом та розміром. Лицарські турніри і вся супровідна їх екіпіровка — лати, штандарти і герби, блідо, попони коней — у своїй строкатості і асиметрії малюнків породили костюми так і називалися — «гербовими».

Напрямки в Середньовічному мистецтві:

- Романський стиль;
- Українське бароко;
- Готика;
- Ренесанс.

Романський стиль

Це стиль в західноєвропейському мистецтві X-XII століття . Найбільш повно він висловився в архітектурі. Романський стиль, художній стиль, що панував у Західній Європі (а також торкнулася деякі країни Східної Європи) в X–XII ст. (У ряді місць — і в XIII ст.), Один з найважливіших етапів розвитку середньовічного європейського мистецтва. Термін «Романський стиль» був введений на початку XIX ст.

Українське бароко

Бароко вважається заключним етапом Середньовічної культури, і якщо у Західній Європі ця епоха швидше дійшла до закінчення, на українських землях вона ще тривала. Так само, як і часовий лад характерний для цих земель у кріпосницькому землеволодінні, розвитку капіталістичних відносин тощо.

Мистецтво бароко, так само як і ренесанс, було занесено на Україну безпосередньо з Італії, батьківщини цього стилю; там перші джерела для нього відкрив у своїй творчості великий Мікельанджело Буонаротті, а геніальний вияв його в Римі дійшов до своєї повноти й величавості в скульптурних та архітектурних творах Лоренцо Берніні. Берніні в архітектурі та скульптурі все одно, що Рубенс у малярстві або Шекспір у театрі,— це великі світові генії й найвищі точки досягнень мистецтва бароко. Батьківщиною цього стилю був Рим, де його підхопили й використали дуже влучно для своїх інтересів єзуїти; в єзуїтів часто працювали вельми талановиті учні й послідовники Берніні; чимало майстрів мистецтва барокового стилю було й між самими патерами — членами єзуїтського ордену. Ці отці-єзуїти занесли бароко й на Україну. Здається, чи не головну роль у популяризації барокового мистецтва в Україні треба відвести майстрові-архітекторові, єзуїтові Джакомо (Яків) Бріано (1586–1649), що був присланий на Україну з Риму спеціально як вправний архітектор; він завідував єзуїтським будівництвом у Львові, Перемишлі та Сандомирі.

Готика

Період у розвитку середньовічного мистецтва, який охоплював майже всі області матеріальної культури і розвивався на території Західної, Центральної і частково Східної Європи з XII по XV століття. Готика прийшла на зміну романського стилю, поступово витісняючи його. Хоча термін «готичний стиль» найчастіше застосовується до архітектурних споруд, готика охоплювала також скульптуру, живопис, книжкову мініатюру, костюм, орнамент і т. д.

Ренесанс

Епоха в історії культури Європи, що прийшла на зміну культурі Середніх століть і попередня культурі нового часу. Зразкові хронологічні рамки епохи — XIII-XVI століття.

Відмінна риса епохи відродження — світський характер культури і її антропоцентризм (тобто інтерес, в першу чергу, до людини і його діяльності). З'являється інтерес до античної культури, відбувається як би її «відродження» — так і з'явився термін.

Мистецтво:

- Мініатюра;
- Іконографія;
- Малярство;
- Скульптура;
- Одяг.

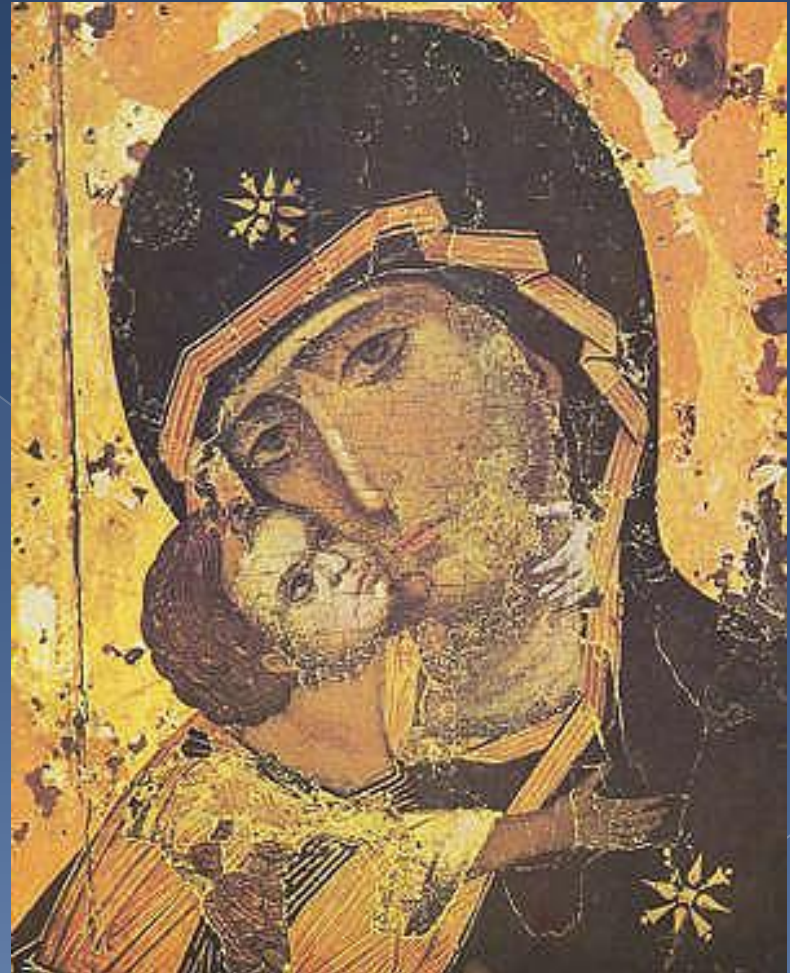
Мініатюра

Видатні твори мініатюрного живопису та графіки розвивалися в комплексі середньовічної книжкової культури християнських і ісламських країн. Розвиток друкарства викликало до життя безліч форм мініатюрної тиражної графіки, від ілюстративної до екслібриса.

Іконографія

Найпопулярнішими іконами в Середньовіччі були зображення Богоматері і зображення Христа.

Малярство

В епоху Середньовіччя живопис став одним з найголовніших видів мистецтв. Зміни в житті суспільства і нові технічні прийоми дали митцям можливість створювати реалістичні, пронизані глибоким гуманізмом твори, яким було призначено зробити справжню революцію в західноєвропейському мистецтві.

ОДЯГ

Підсумки епохи

Області техніки спостерігався великий прогрес: з'явилася досконаліша кінна упряж і вози з поворотною віссю, стремена у вершників, вітряні млини шарнірний кермо на кораблях, доменні печі чавун, вогнепальна зброя, книгодрукування. У Середні століття з'явилося організоване професійне навчання у вигляді університетів, однак у цілому наука перебувала в глибокому занепаді. У XII столітті на всю Європу припадало не більше 10 вчених, в XIII — не більше 15, в XIV — менше 25 (для порівняння: сьогодні їх сотні тисяч)^[2].

Також у цей час з'явилися виборно-представницькі органи у формі парламенту.